

DETEKTORTJEKKET

DR

Lærervejledning til Detektortjekket

Detektortjekket er en af de grundlæggende øvelser i Detektor-akademiet, hvor gymnasieelever lærer at forholde sig kritisk til fakta i den store og fortløbende nyhedsstrøm, der kommer fra TV, radio og sociale medier.

Formålet med Detektortjekket

I Detektortjekket bliver eleverne ledt igennem fire forskellige cases, hvor Detektors metoder til at lave et faktatjek kommer i spil. Eleverne skal selv vurdere problemstillingerne i konkrete cases og efterfølgende se Detektors konklusioner. Der er altså tale om et slags "guidet faktatjek", som eleverne udfører sammen med Detektors vært, Mette Vibe Utzon.

Det er meningen, at eleverne skal anvende den viden, de har fået fra Detektorspillet om samfundsfaglige begreber, kildekritisk syn på politiske aktører og statistisk metode til at analysere samfundsrelevante problemstillinger. Detektortjekket forudsætter derfor, at eleverne har arbejdet med de grundlæggende forløb om Detektors metoder og begreber.

Faglige mål

Detektortjekket har fokus på, at eleverne udvikler en solid metode til at begå sig kritisk i dét moderne samfund, de er en del af. Derfor lægger Detektortjekket naturligt op til anvendelse i samfundsfag, hvor det anvendes i forhold til læreplanens pinde - fra STX-bekendtgørelsen af 26. juni 2013:

- skelne mellem forskellige typer argumenter og udsagn, herunder beskrivelse og vurdering
- formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer
- formulere viden om faglige sammenhænge med anvendelse af faglige begreber
- på et fagligt grundlag argumentere for egne synspunkter, indgå i en faglig dialog og diskutere en faglig problemstilling

Detektortjekkets opbygning

Der er fire Detektortjek, som eleverne kan prøve kræfter med. Alle fire historier har været bragt som indslag i Detektor. I Detektortjekket er informationerne fra historierne dissekeret i korte videoklip præsenteret af Detektors vært, Mette Vibe Utzon, og det er nu elevernes opgaver at faktatjekke historierne.

1. Først bliver eleverne præsenteret for den research, der lå til grund for den oprindelige historie. Her skal eleverne have færden af, hvad der kan være galt i historien.
2. Dernæst præsenteres eleverne for detektors gennemgang af researchen og det datamateriale, der lå til grund for historien.
3. Til slut får eleverne Detektors konklusion - og kan holde den op imod deres egen konklusion. Holder historien?
4. Undervejs i opgaven skal eleverne svare på relevante spørgsmål, der knytter sig til hvert enkelt videoklip.

Find Detektortjekket [her](#).

Plenumøvelser

To af de fire cases - "Er danskerne verdens lykkeligste?" og "Er der flere hjemmegående husmødre?" - er lavet som plenumøvelser i klassen, og de kan med fordel bruges som indledende øvelser.

Casen "Er danskerne verdens lykkeligste?" beskæftiger sig med kvantitativ måling af det flygtige begreb "lykke", og casen "Er der flere hjemmegående husmødre?" beskæftiger sig med begrebet cherry picking og fordrejning af data i forhold til nyhedsværdi.

Gruppeøvelser

De to cases "Er Bale verdens dyreste fodboldspiller?" og "Mary-effekten" er lavet som gruppeøvelser, og kan derfor bruges som mere frie opgaver. "Er Bale verdens dyreste fodboldspiller?" beskæftiger sig med begreberne inflation og sensationsjournalistik, og "Mary-Effekten" beskæftiger sig med kausalitet.

Tidsforbrug

Tidsforbruget til de enkelte øvelser er svarende til en lektion, hvis man indregner introduktion, gennemgang og opsamlende afslutning. Man kan altså nå en plenumøvelse og gruppeøvelse i en dobbeltlektion.